

TÍÐARGREIN

Karaktermorð fyri alm

Við jøvnum millumbilum koma »nýggjar avdúkingar« fram í skattamálinum hjá Eik. Verða »avdúkingarnar« kannaðar nærri sæst, at talan er heldur um kreativ journalistiskt scoop, tí aloftast er einki nýtt aftan fyri søguna. Tað er sjálvandi mark fyri, hvussu ofta mann kann kóka súpan av somu beinum

Símun Absalonsen Statsaut. revisor

Men miðlarnir royna at halda liv í skattamálinum. Henda miðlaódn tykist at hava kravt sítt. Stjórin í tryggingarsamtakinum fór úr starvi, og Taks fær áhaldandi ákoyringar fyri sítt »dugnaloyssi«. Taks og Betri samtakið eru vígað av Kringvarpinum, og skotsmálið, tey hava fingið, hevur verið eirindaleyst. KVF ætlar møgulega at halda á, inntil høvdið á Taks stjóranum verður serverað á fati. Tá kann

fjórða statsmaktin rætta ryggin og vísa á, hvønn týðning vakthundurin« hevur í okkara fólkaræði.

Men ein eftirmeting manglar í øllum ruðuleikanum, tað er leikluturin hjá KVF. Hevur stovnurin í hesum máli livað upp til ásetingarnar í Kringvarplógini um sakligan og óheftan tíðindaflutning?

Tað er alment kent, at fjølmíðlar í Vesturheiminum eru í kreppu. Talan er um bæði álitiskreppu (etikkur), figgjárliga kreppu (tíðindi ferðast í dag bæði skjótt og ókeypis) umframt eina professiónskreppu, av tí at tað ikki er marknaðargrundlag fyri eins nógvum journalistum í dag sum áður. Kanningar vísa, at í dag eru sosialir miðlar fremstu veitarar av tíðindum – serliga millum tað yngra ættarliðið. Harumframt koma netportalar og bloggar. Loftmiðlar sum útvarps- og sjónvarpstíðindi missa marknaðarpart hvønn einasta dag, og fjórða statsmaktin noyðist at ásanna,

at hennara vald lutvíst hevur flutt seg yvir til aðrar meiningsskapandi miðlar sum Facebook o. l. Onkuntíð verður Facebook skírt at

Tá ið Súi Schwartz Jacobsen vitjar í stjórarpstovni minnir tað um eitt slag av 3. grads forhyring...

vera »fimta statsmaktin«.

Tann fjarandi áhugin fyri loftbornum tíðindum hevur ført við sær, at hesir miðlar eru vorðnir meira harðmæltir, meira ágangandi og minni sakligir. Etikkurin á sosialum miðlum hevur ávirkað teir siðbundnu loftmiðlarnar og skapt eitt moralskt fall. Hetta viðganga journalistar í grannalondum okkara eisini blankt.

Heldur ein rong søga enn ongin søga

Miðlar merkir vald. Og valdsbýti er neyðugt í einum framkomnum samfelag. Men har sum vald er, er eisini vandin fyri valdsmisnýtslu. Journalistiskt nærlagni og óheftni eru dygdir, sum eiga at virðast í einum framkomnum fólkaræði. Men eins og knívrurin kann vera gagnligur í hondini á røttum persóni, so kann mikil skaði standast av, at knívrurin kemur á skeivar hendur.

Fyri nøkrum árum kom eg í prát við ein vælútbúnan og royndan journalist. Hetta var beint eftir at útvarpið í »prime time« tíðindum hevði framt eitt grovt karaktermorð á ein navngivnan persón. Journalisturin segði, at tað var altíð trupult at stýra gøluhungrandi journalistum, ið aloftast kenna tað sum sína skyldu, at borðreiða við eini »góðari søgu«. Og

moralurin tykist vera: heldur ein rong søga enn ongin søga.

Soleiðis síggi eg gongdina í hesum máli

Skattamálið hjá Eik hevur havt mín áhuga frá fyrsta degi. Tað er ikki tí at eg havi parthallar kenslur móttvegis Eik ella Taks í hesum máli. Áhugin er reint fakligur. Tær mongu gølukendu »Breaking news avdúkingar« í Sosialinum og in.fo, ella subjektivu dokumentarsendingarnar hjá KVF, hava ikki stórvegis áhuga í mínari verð, men bert turr skattateknisk fakta.

Eik fór av knóranum í 2010 og varð loftað av Figgjálrigum Støðufesti. Nýtt felag varð stovnað, og bankin verður rikin víðari. Tann nýggi bankin hevði eitt tap í samband við yvirtøku – nettoaktivini vísu ca. 477 milliónir minus.

Nýggi Eik vil kannar sær hetta tap sum skattafrádrátt í einum, helst grundað á §31 í skattalógini. Men Taks sigur »Nei«. Eingin greið regla í føroysku skattalógini noktar ella

heimilar beinleiðis slíkum frádrátti. Taks sigur hinvegin, at nettoaktivini eru umfatað av good-will ásetingini í skattalógini (§35a) og biður tí Eik um at viðismeta good-will. Her er sostatt lagt upp til eina telving millum Taks og Eik um virðisásetan av good-will. Og virðið liggur fyrribils á einum skala millum 0 og 477 mió. kr.

Eik eigur fyrsta leik í talvinum, og bankin kannar sær við fyrsta leikinum hægst hugsandi good-will, sum svarar til nettoaktivini ella tapið - 477 mió. kr. Hetta hendi í 2015. Sjálvuppgávan hjá Eik verður avgreidd av Taks. Øll sum kenna eitt sindur til skattarætt vita, at ein avgreiðsla av eini sjálvuppgávu er ikki tað sama sum ein blástempling av eini sjálvuppgávu. Í 2017 ger Taks sína egnu eftirmeting av sjálvuppgávuni hjá Eik. Tað er áhugavert at staðfesta, at Taks framvegis heldur fast

við, at nettoaktivini eru umfatað av good-will hugtakiinum í skattalógini (§35a). Kortini metir Taks, at good-will í hesum ítøkiligari føri er virðislost. Grundgevingin hjá Taks er, at 70% av partabrøvunum í Eik vórðu seld »bíluga« í friari sølu til tryggingarsamtakið í 2011. Út frá hesi sølu »lesur« Taks good-will marknaðarvirði bankans at vera virðislost og sendir Eik ætlanarskriv. Isolerað sæð gevur hugtakið null-goodwill roknskapartekniskt onga meining, tí eitt good-will upp á null er einki good-will. Men ein útsøgn má altíð lesast skiljast í tí konteksti hon er søgd.

KVF hevur áhaldandi við speisemi útstillað og niðurgjørt Taks stjóran, m.a. av útsøgnini um fiktiva heitið »null-goodwill«. Men í tí konteksti Eyðun Mørkøre umrøður null-goodwill, gevur hugtakið avgjørt meining, av tí at talan er um virðistest av

Eyðun Mørkøre, stjóri í Taks

